



دانشگاه الزهراء (س)
دانشکده علوم پایه

پایان نامه
جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد
رشته ریاضی کاربردی

عنوان
بررسی مینیمم مجموع رنگ آمیزی

استاد راهنما
خانم دکتر نسرین سلطانخواه

دانشجو
زهرا تندپور

اسفند ۱۳۸۹

چکیده

اگر G یک گراف باشد، $\Sigma_k(G)$ کوچکترین مجموع ممکن بین همه k -رنگ آمیزی‌های رأسی سره از G که رنگ‌ها در آن‌ها اعداد طبیعی هستند را تعیین می‌کند و $\Sigma(G)$ مجموع رنگی رأسی G است که در واقع $\min_{k \geq \chi(G)} \Sigma_k(G)$ می‌باشد. شدت رأسی G که با $s(G)$ نمایش می‌دهیم، کوچکترین مقدار s است به طوری که $\Sigma_s(G) = \Sigma(G)$ شود. رنگ آمیزی رأسی سره $c: V(G) \rightarrow N$ یک رنگ آمیزی مینیمال برای گراف G است هرگاه $\sum_{v \in V(G)} c(v) = \Sigma(G)$ باشد و همچنین اگر در چنین رنگ آمیزی به ازای هر رأس $v \in V(G)$ ، $c(v) \leq s(G)$ باشد، آنگاه رنگ آمیزی مینیمال c یک رنگ آمیزی بهینه برای گراف G است. در این پایان‌نامه رنگ آمیزی مینیمال و همچنین رنگ آمیزی بهینه را روی درخت‌ها، گراف‌های بازه‌ای، شکاف، دوبخشی، دوبخشی زنجیری، جدولی و ابرگرافها مورد بررسی قرار می‌دهیم.

کلمات کلیدی: رنگ آمیزی گراف، مجموع رنگی، شدت رأسی.

قدردانی و تشکر

سپاس بیکران پروردگار را که به انسان قدرت اندیشیدن بخشید تا به یاری این موهبت الهی راه ترقی و تعالی را پیموده و در درک علم که یکی از راه‌های تقرب به ذات اوست کوشا باشد.

روح آدمی لطیفه‌ای ربّانی است که خدای متعال در انسان به ودیعه نهاده، تا خود را آن گونه که شایسته است جستجو نماید و آنچه را که مطلوب واقعی اوست، طلب کند. ای صاحب حمد و ثنا، با تمام وجود به درگاهت سجده شکر می‌گذارم که توفیق نگارش این پایان نامه را به من عطا فرمودی.

اکنون که به شکرانه الهی و در سایه ایزد مَنّان، این پروژه به اتمام رسیده است، بر خود وظیفه می‌دانم از تمامی عزیزانی که راهگشای این پروژه بوده‌اند به ویژه، استاد محترم سرکار خانم دکتر سلطانخواه تشکر و قدردانی نمایم.

همچنین از جناب آقای دکتر حاج ابوالحسن و سرکار خانم دکتر اسکندری که زحمت داوری این پروژه را به عهده داشتند نهایت تشکر را دارم.

همچنین از سایر اساتید محترم که در طول دوران تحصیلم افتخار شاگردی ایشان را داشته‌ام و از خانواده عزیزم و به خصوص پدر و مادر و همسر گرامیم که یاور و مشوق من در زندگی و به ویژه در دوران تحصیلم بوده‌اند کمال امتنان را دارم.

مقدمه

رنگ آمیزی گرافها یکی از مسائل نظریه گراف است که کاربردهای زیادی دارد و تاکنون توجه زیادی را به خود جلب کرده است.

رنگ آمیزی رأسی در واقع تابعی مانند $f : V \rightarrow N$ است که اگر به ازای هر دو رأس مجاور u و v ، $f(u) \neq f(v)$ باشد، آنگاه f را یک رنگ آمیزی سره می نامیم. در این پایان نامه روی نوعی از رنگ آمیزی رأسی به نام رنگ آمیزی مینیمال کار می کنیم که در آن مجموع رنگ های رأس ها نسبت به رنگ آمیزی های رأسی سره دیگر کمتر است. این رنگ آمیزی را روی درختها، گرافهای بازه ای، دوبخشی، دوبخشی زنجیری، شکاف، جدولی و ابرگرافها مورد بحث قرار می دهیم. مطالب فصل های پایان نامه به این شرح است.

در فصل ۱ به بررسی تعاریف، پیشینه تاریخی و نتایج اولیه بدست آمده در مورد رنگ آمیزی مینیمال می پردازیم و بخش آخر فصل ۱ را نیز به بعضی از کاربردهای آن اختصاص داده ایم. مطالب این فصل از مراجع [۱]، [۳]، [۴] و [۱۰] انتخاب شده است.

در فصل ۲ کران هایی برای شدت رأسی گراف دلخواه G و همچنین کرانی برای شدت رأسی گرافهای خاص بازه ای و دوبخشی مطرح شده و حدس مهرآبادی در رابطه با شدت رأسی را نیز آورده ایم. مطالب این فصل نیز از مراجع [۳]، [۶] و [۷] انتخاب شده است.

در فصل ۳ کران هایی برای مجموع رنگی گراف دلخواه G و همچنین کرانی برای

مجموع رنگی و شدت رأسی گرافهای خاص دوبخشی زنجیری و شکاف را مورد مطالعه قرار داده‌ایم. مطالب این فصل برگرفته از مراجع [۹] و [۱۱] می‌باشد. در فصل ۴ کرانی برای شدت رأسی درخت‌ها ثابت کرده‌ایم و الگوریتمی نیز برای حل مسئله افزازرنگی هزینه بهینه (*optimum cost chromatic partition*) در مورد درخت‌ها را همراه با مثال مورد مطالعه قرار داده‌ایم. این فصل با توجه به مراجع [۵] و [۱۰] تنظیم شده است. فصل ۵ را نیز با الهام از [۱] به مسئله رنگ آمیزی مینیمال روی ابرگرافها و اثبات کران‌هایی برای عدد رنگی هزینه و مجموع رنگی آنها اختصاص داده‌ایم. فصل ۶ رنگ آمیزی مینیمال روی گرافهای جدولی را مورد بررسی قرار داده‌ایم. مطالب فصل ۶ نیز برگرفته از [۴] می‌باشد و سرانجام در فصل ۷ نتیجه‌گیری مختصر و پیشنهاداتی مطرح شده است.

فهرست مندرجات

i	چکیده‌ی فارسی	
ii	قدردانی و تشکر	
iii	مقدمه	
۱	تعاریف و کاربردها	۱
۱	تعاریف	۱.۱
۵	پیشینه تاریخی	۲.۱
۶	کاربردها	۳.۱
۹	شدت رأسی گرافها	۲
۹	کران‌هایی برای شدت رأسی گرافها	۱.۲
۱۶	شدت رأسی گرافهای بازه‌ای	۲.۲

۲۱	مجموع رنگی گرافها	۳
۲۱	کران‌هایی برای مجموع رنگی گرافها	۱.۳
۲۷	مجموع رنگی گرافهای دوبخشی زنجیری	۲.۳
۲۹	مجموع رنگی گرافهای شکاف	۳.۳
۳۴	رنگ آمیزی بهینه درخت‌ها	۴
۳۴	درخت‌ها با ماکزیمم شدت رأسی	۱.۴
۳۵	ساختار	۱.۱.۴
۴۱	الگوریتم حل مسئله <i>occp</i> برای درخت‌ها	۲.۴
۴۶	مجموع رنگی ابرگرافها	۵
۴۶	ابرگرافها	۱.۵
۴۷	مسیرها و دورها در ابرگرافها	۱.۱.۵
۴۷	رنگ آمیزی سره و مینیمال ابرگرافها	۲.۱.۵
۴۹	قضیه جدید بروکس برای ابرگرافها	۲.۵
۵۸	هزینه رنگ آمیزی مینیمال	۳.۵
۶۳	گرافهای جدولی	۶

۶۳	گرافهای جدولی	۱.۶
۶۹	کرانهای بالا و پایین برای $p(k, t)$	۲.۶
۷۵	مقدار دقیق $p(k, t)$ به ازای بعضی مقادیر k و t	۳.۶
۸۶	نتیجه گیری	۷
۸۶	پیشنهادات و کارهای آینده	۱.۷
۹۰	کتابنامه	
۹۲	واژهنامه	A
۹۴	چکیدهی انگلیسی	

فصل ۱

تعاریف و کاربردها

۱.۱ تعاریف

جفت $G = (V, E)$ را یک گراف می‌نامیم هرگاه $V = V(G)$ یک مجموعه متناهی از رأس‌ها و $E = E(G)$ یک مجموعه از زیرمجموعه‌های دو عضوی متمایز از V به نام یالها باشد.

یکی از موضوعات مهم نظریه گراف، رنگ آمیزی است که تاکنون توجه زیادی را به خود جلب کرده است. یک رنگ آمیزی از گراف G اختصاص رنگها به رأس‌های G است که در آن به هر رأس یک رنگ اختصاص می‌دهند. یک رنگ آمیزی را رنگ آمیزی سره گویند هرگاه در آن رأس‌های مجاور، رنگشان یکسان نباشد.

همان طور که از تعریف رنگ آمیزی گراف مشخص است یک رنگ آمیزی تابعی از مجموعه رأس‌های گراف به مجموعه‌ای مثلاً مجموعه‌ی اعداد طبیعی است.

رنگ آمیزی سره‌ای که در آن k رنگ استفاده شده باشد را یک k -رنگ آمیزی سره می‌گوییم. گراف G ، k -رنگ پذیر است اگر برای یک مقدار $s (k \geq s)$ یک s -رنگ آمیزی سره برای G وجود داشته باشد.

تعریف ۱.۱.۱. مینیمم عدد صحیح k که به ازای آن G ، k -رنگ پذیر باشد را عدد رنگی گراف G می نامیم و با نماد $\chi(G)$ نشان می دهیم.

تعریف ۲.۱.۱. برای یک گراف $G = (V, E)$ اگر $C_k(G)$ مجموعه تمام k -رنگ آمیزی های رأسی سره از G باشد آنگاه $\min_{c \in C_k(G)} \sum_{v \in V(G)} c(v)$ که مینیمم مجموع رنگ ها بین همه k -رنگ آمیزی های رأسی سره از G می باشد را با $\Sigma_k(G)$ نمایش می دهیم.

از تعریف بالا بر می آید که $\Sigma(G) = \min_k \Sigma_k(G)$ مینیمم مجموع رنگ ها بین همه رنگ آمیزی های رأسی سره از G می باشد. به این مقدار مجموع رنگی گراف G می گوئیم. شدت رأسی G نشان داده شده با $s(G)$ را نیز به صورت زیر تعریف می کنیم.

تعریف ۳.۱.۱. شدت رأسی گراف G کوچکترین مقدار s است به طوری که $\Sigma(G) = \Sigma_s(G)$ شود.

اگر رنگ آمیزی $c : V(G) \rightarrow N$ را برای گراف G داشته باشیم. مجموع رنگ های تمام رأس های گراف G را با نماد $\Sigma(G, c)$ نشان می دهیم. در واقع $\Sigma(G, c) = \sum_{v \in V(G)} c(v)$. مسئله مینیمم مجموع رنگ آمیزی مسئله ای است که در آن به دنبال رنگ آمیزی برای گراف G هستیم که مجموع رنگ های رأس ها در آن رنگ آمیزی $\Sigma(G)$ باشد که طبق تعریف زیر چنین رنگ آمیزی، رنگ آمیزی مینیمال نامیده می شود.

تعریف ۴.۱.۱. رنگ آمیزی رأسی سره c از G را یک رنگ آمیزی مینیمال گوئیم هرگاه $\Sigma(G, c) = \Sigma(G)$ باشد.

تعریف ۵.۱.۱. رنگ آمیزی مینیمال c از G را یک رنگ آمیزی بهینه گوئیم هرگاه برای هر رأس $v \in V(G)$ ، $c(v) \leq s(G)$ باشد.

اولین نتیجه‌ای که از تعاریف فوق بدست می‌آید، تحت گزاره زیر بیان شده است که در آن کلاس رنگی i -ام از رنگ آمیزی c و $N(v)$ مجموعه همسایه‌های رأس v است.

گزاره ۱.۱ اگر G یک گراف و c یک رنگ آمیزی بهینه از آن باشد. آنگاه،

$$(S_1) \quad |C_1| \geq |C_2| \geq \dots \geq |C_s|.$$

$$(S_2) \quad \text{به‌ازای هر رأس } v \in C_i \text{ و هر } j < i, N(v) \cap C_j \neq \emptyset.$$

$$(S_3) \quad C_i \text{ مجموعه مستقل ماکزیمال در } G - \bigcup_{j < i} C_j \text{ است.}$$

$$(S_4) \quad \text{برای هر گراف } G, \sum_{\chi(G)}(G) \leq \lfloor \frac{\chi(G)+1}{\chi(G)} |V(G)| \rfloor.$$

$$(S_5) \quad \sum(G - C_1) = \sum(G) - |V(G)|.$$

$$(S_6) \quad s(G - C_1) = s(G) - 1.$$

$$(S_7) \quad \Delta(G - C_1) \leq \Delta(G) - 1.$$

اثبات گزاره. $(S_1), (S_2), (S_3), (S_4), (S_5)$ با توجه به تعاریف بالا واضح است.

اثبات (S_4) : از (S_1) واضح است که بیشترین مقدار برای $\sum_{\chi(G)}(G)$ زمانی رخ می‌دهد که $|C_1| = |C_2| = \dots = |C_{\chi(G)}| = \lfloor \frac{|V(G)|}{\chi(G)} \rfloor$ باشد. بنابراین

$$\begin{aligned} \sum_{\chi(G)}(G) &= |C_1| + 2|C_2| + \dots + \chi(G)|C_{\chi(G)}| \\ &\leq \lfloor \frac{|V(G)|}{\chi(G)} \rfloor (1 + 2 + \dots + \chi(G)) = \lfloor \frac{\chi(G)+1}{\chi(G)} |V(G)| \rfloor \end{aligned}$$

اثبات (S_7) : در رنگ آمیزی بهینه c ، برای هر رأس v با درجه $\Delta(G)$ یکی از دو حالت زیر رخ می‌دهد:

حالت ۱: $v \in C_1$

حالت ۲: $\exists 2 \leq i \leq s(G) \mid v \in C_i$

اگر حالت ۱ رخ دهد که $v \notin V(G - C_1)$ و اگر حالت ۲ رخ دهد با توجه به (S_2) ، $N(v) \cap C_1 \neq \emptyset$ در نتیجه $\deg_{G-C_1} v < \deg_G v = \Delta(G)$. بنابراین هیچ رأسی با درجه $\Delta(G)$ در $G - C_1$ وجود ندارد و در نتیجه $\Delta(G - C_1) \leq \Delta(G) - 1$. ■

طبق تعاریف، کران واضحی برای $\sum(G, c)$ که در آن c یک t -رنگ آمیزی از G است، بدست می‌آید که در لم زیر آن را بیان می‌کنیم.

لم ۱.۱.۱ اگر G یک گراف و c یک t -رنگ آمیزی از G باشد به طوری که

$$|C_1| \geq |C_2| \geq \dots \geq |C_t| \text{ و } |V(G)| = q|C_1| + r, \text{ و } 0 \leq r < |C_1| \text{ آنگاه}$$

$$\sum(G, c) \geq \frac{1}{q} q(q+1) |C_1| + r(q+1).$$

اثبات. برای بدست آوردن مجموع کمتر در یک رنگ آمیزی، بهتر است که $|C_i|$ برای i های کوچکتر، بیشترین مقدار ممکن را دارا باشد. چون به ازای هر i ، $1 \leq i \leq t$ ، $|C_i| \leq |C_1|$ است. مطلوب آن است که اندازه کلاس های رنگی تا حد امکان به $|C_1|$ نزدیک باشند یعنی تا حد امکان تعداد رأس های با رنگ های کوچکتر، بیشتر باشد. با توجه به این که $|V(G)| = q|C_1| + r$ بهترین حالت زمانی رخ می دهد که:

$$\forall i, 1 \leq i \leq q, |C_i| = |C_1|$$

و کلاس C_{q+1} شامل r رأس باقی مانده باشد. بنابراین

$$\begin{aligned} \sum(G, c) &= |C_1| + 2|C_2| + \dots + q|C_q| + (q+1)|C_{q+1}| + \dots + t|C_t| \\ &\geq |C_1| + 2|C_1| + \dots + q|C_1| + (q+1)r \\ &= |C_1| \frac{q(q+1)}{q} + (q+1)r \end{aligned}$$

■

تعریف های زیر تعاریف گرافهایی است که در این پایان نامه پارامترهای ذکر شده را برای آنها بررسی می کنیم.

تعریف ۶.۱.۱ گراف $G = (V, E)$ را یک گراف بازه ای گوئیم هرگاه رأس های آن متناظر بازه هایی روی اعداد حقیقی باشند و دو رأس از V به هم وصل باشند هرگاه اشتراک بازه های متناظر آنها ناتهی باشد. همچنین G را یک گراف بازه ای سره گوئیم هرگاه بازه متناظر یک رأس زیر مجموعه ای از بازه ی متناظر با رأس دیگری نباشد.

تعریف ۷.۱.۱ گراف G یک گراف شکاف است هرگاه رأس های آن به یک خوشه C و یک مجموعه مستقل I افراز شود. در این صورت G را با نماد $G(C \cup I, E)$ نشان می دهیم.

تعریف ۸.۱.۱ فرض کنید $\{V_{ij}\}$ ها، $1 \leq i \leq m$ و $1 \leq j \leq n$ ، تا مجموعه متناهی دو بدو مجزا باشند. یک گراف جدول $T[V_{ij}]$ گرافی است که مجموعه رأس‌هایش $V_{i,j} \cup V_{l,j}$ باشد و دو رأس $u \in V_{ij}$ و $v \in V_{kl}$ به هم وصل باشند اگر و تنها اگر $i \neq k$ و $j = l$ باشد. یک گراف G جدولی است هرگاه یکرخت با یک گراف جدول باشد.

به وضوح یک گراف جدول $T[V_{ij}]$ می‌تواند به وسیله یک جدول که درایه (i, j) -ام آن $|V_{ij}|$ است، معرفی شود.

تعریف ۹.۱.۱ یک جفت $H = (V, \mathcal{E})$ را یک ابرگراف می‌نامیم هرگاه $V = V(H)$ یک مجموعه متناهی از رأس‌ها و $\mathcal{E} = \mathcal{E}(H)$ یک مجموعه از زیرمجموعه‌های متمایز V به نام یال‌ها باشند که هر یک از این زیرمجموعه‌ها، اندازه حداقل ۲ داشته باشند.

۲.۱ پیشینه تاریخی

مسئله مینیمم مجموع رنگ آمیزی حالت خاصی از مسئله افراز رنگی هزینه بهینه که به اختصار به آن مسئله *occp* (*optimum cost chromatic partition*) گفته می‌شود، می‌باشد که در زیر آن را شرح می‌دهیم.

مسئله *occp* به این صورت است که در آن یک گراف $G = (V, E)$ با $|V| = n$ و یک دنباله غیرکاهشی $K = (k_1, \dots, k_n)$ از هزینه‌های رنگ‌ها که می‌توانند هر عدد صحیح مثبت دلخواهی باشند، داریم و هدف پیدا کردن یک رنگ آمیزی رأسی سره c است به طوری که $\sum_{v \in V(G)} k_{c(v)} = \min_{c' \in F} \sum_{v \in V(G)} k_{c'(v)}$ ، که در آن F مجموعه تمام رنگ آمیزی‌های رأسی سره از G است. در این صورت به رنگ آمیزی c ، رنگ آمیزی مینیمال از G با مجموعه هزینه K و به مجموع $\sum_{v \in V(G)} k_{c(v)}$ هزینه رنگ آمیزی مینیمال گراف G با مجموعه هزینه K گفته می‌شود.

حال اگر به ازای هر $k_i = i, 1 \leq i \leq n$ باشد این مسئله به مسئله مینیمم مجموع رنگ آمیزی تبدیل می‌شود.

این مفهوم از رنگ آمیزی که در آن به دنبال مینیمم کردن مجموع رنگ‌ها هستیم برای اولین بار در سال ۱۹۸۷ از دو منظر مختلف مطرح شد. یکی به صورت محض در نظریه گراف توسط کیویکا^۱ مطرح شد. او در پایان نامه دکتری خود مجموع رنگی گراف را تعریف کرد. همچنین سوپویت^۲ مسئله *occp* را به لحاظ کاربردهای آن در طراحی *VLSI* مطرح کرد.

۳.۱ کاربردها

در این بخش به برخی کاربردهای دو مسئله ذکر شده می‌پردازیم. (۱) با توجه به تعریف گرافهای بازه‌ای مسئله *occp* برای گرافهای بازه‌ای معادل مسئله زمانبندی بازه‌ای ثابت (*Fixed Interval Scheduling Problem*) با هزینه اجرایی وابسته ماشینی است، در این مسئله زمانبندی n کار و m ($n \leq m$) ماشین داریم به طوری که کار j -ام $1 \leq j \leq n$ باید در بازه زمانی ثابت (s_j, t_j) انجام شود و هزینه اجرای هر کار فقط وابسته به ماشینی است که آن کار را انجام می‌دهد. اگر کار j توسط ماشین m انجام شود آنگاه هزینه اجرای آن کار k_m خواهد بود. کارها نیز به هم وابسته است یعنی کارهایی وجود دارند که بازه‌های زمانی برای اجرای آنها با هم اشتراک دارد و نکته دیگر این که هر کاری فقط توسط یک ماشین قابل اجراست یعنی این که نمی‌توان در بازه زمانی (s_j, t'_j) که $t'_j < t_j$ کار j را با ماشین m_1 و در بازه زمانی (t'_j, t_j) کار j را با ماشین m_2 انجام داد. پس به عبارت دیگر هر کار j باید فقط توسط یک ماشین انجام شود.

سوال این است که چطور برنامه ریزی کنیم تا همه کارها با مینیمم هزینه اجرایی انجام

Kubika ۱

Supowit ۲

شود؟

اگر این مسئله را با ابزارهای نظریه گراف مدل بندی کنیم مسئله به صورت زیر مطرح می شود.

اگر n رأس یک گراف بازه‌ای متناظر با زمان‌های اجرایی n کار مورد نظر باشد یعنی مثلاً رأس v_j متناظر بازه زمانی (s_j, t_j) که زمان اجرای کار j است، باشد. واضح است که اگر دو بازه مربوط به رأس‌های v_i و v_j با هم اشتراک داشته باشند. با توجه به تعریف گرافهای بازه‌ای این دو رأس به هم وصل می‌شوند و چون هر ماشینی در یک زمان فقط یک کار را انجام می‌دهد. پس چون بازه‌های زمانی v_i و v_j مشترکند پس نمی‌توان آن‌ها را با یک ماشین انجام داد و در نتیجه توسط دو ماشین مختلف m_1 و m_2 باید انجام شود. پس هزینه‌های مختلف k_{m_1} و k_{m_2} به آنها اختصاص داده می‌شود. بنابراین برنامه ریزی شدنی معادل با رنگ آمیزی شدنی (سره) برای گراف بازه‌ای متناظر است. حال سوال بالا را می‌توان با پیدا کردن یک رنگ آمیزی مینیمال برای گراف بازه‌ای مورد نظر با مجموعه هزینه $K = (k_1, \dots, k_m)$ پاسخ داد.

(۲) n کمیته بازرسی وجود دارد که هر کدام یک روز به بازرسی می‌روند و هیچ دو کمیته‌ای با یک عضو مشترک نمی‌توانند در یک روز به بازرسی بروند و ضمناً بازرسی در روز i -ام هزینه k_i را متحمل می‌شود.

سوال این است که چگونه برنامه ریزی کنیم تا در حداقل روزهای ممکن و همچنین حداقل هزینه تمام این n کمیته به بازرسی بروند؟

اگر گرافی بسازیم که هر رأس آن متناظر یک کمیته باشد و دو رأس را به هم وصل کنیم هر گاه کمیته‌های متناظر عضو مشترک داشته باشند. آنگاه سوال بالا را می‌توان با پیدا کردن یک رنگ آمیزی مینیمال برای گراف ساخته شده که در آن $C = \{k_1, k_2, \dots, k_n\}$ مجموعه هزینه‌های رنگها است، پاسخ داد.

(۳) یک کارخانه تولید شیمیایی به طبع کالاهای بی مصرفی دارد که بعضی از آنها اگر با هم در یک جا ذخیره سازی شوند ماده‌ای خطرناک تولید می‌شود. این کارخانه انبارهایی برای ذخیره سازی این کالاها دارد که البته هر کدام از این انبارها هزینه

ذخیره سازی مختلفی دارد. سوال این است که ذخیره سازی چطور انجام شود که مجموع هزینه‌ها بدون ایجاد خطر مینیمم شود؟ در ضمن تحقق ویژگی مینیمم مجموع هزینه‌ها، تعداد انبارها نیز حداقل باشد.

اگر رأس‌های ابرگراف H متناظر کالاهای بی مصرف متمایز در یک کارخانه شیمیایی باشد و یک مجموعه از رأس‌ها تشکیل یک یال در H را بدهند اگر و تنها اگر ذخیره سازی کالاهای بی مصرف متناظر این رأس‌ها در یک جا تشکیل یک ماده ترکیبی خطرناک را بدهند و فرض کنید c_i از $C = (c_1, \dots, c_n)$ متناظر هزینه ذخیره سازی در انبار i -ام باشد، آنگاه یک رنگ آمیزی مینیمال از H با مجموعه هزینه C پاسخ سوال بالا است.

فصل ۲

شدت رأسی گرافها

در این فصل ابتدا کرانهایی برای شدت رأسی گراف دلخواه G بیان می‌کنیم و سپس حدس مهرآبادی برای شدت رأسی را مطرح می‌کنیم. اثباتی از حدس را در حالتی که G یک گراف دوبخشی است، بیان می‌کنیم و سرانجام در بخش آخر در مورد شدت رأسی گرافهای بازه‌ای بحث می‌کنیم.

یادآوری می‌کنیم شدت رأسی گراف G ، $s(G)$ ، کوچکترین مقدار s است به طوری که $\Sigma(G) = \Sigma_s(G)$.

۱.۲ کرانهایی برای شدت رأسی گرافها

لم زیر کران بالایی برای $s(G)$ بر حسب بزرگترین درجه گراف معرفی می‌کند.

لم ۱.۱.۲ برای هر گراف G ، $s(G) \leq \Delta(G) + 1$.

اثبات. با توجه به الگوریتم حریصانه برای رنگ آمیزی گرافها به وضوح $\chi(G) \leq \Delta(G) + 1$ است. بنابراین رنگ آمیزی از گراف G وجود دارد که تعداد رنگ‌های به کاربرده در آن کمترین مساوی $\Delta + 1$ است. حال اگر

$s(G) > \Delta(G) + 1$ باشد، آنگاه به ازای هر رنگ آمیزی بهینه f از G مجموعه $S = \{v \in V(G) : f(v) \geq \Delta + 2\}$ غیر تهی است. فرض کنید $v \in S$ یعنی $f(v) \geq \Delta + 2$. به وضوح برای رنگ آمیزی همسایه‌های v حداکثر Δ رنگ مورد نیاز است. بنابراین با توجه به انتخاب v ، رنگ $j \in \{1, \dots, \Delta + 1\}$ وجود دارد که در رنگ آمیزی رأس‌های همسایه v استفاده نشده است. حال رنگ آمیزی f' را برای گراف G به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$f'(v) = j \text{ و به ازای هر رأس دیگر } u (v \neq u), f'(u) = f(u).$$

به وضوح $\sum_{f'}(G) < \sum_f(G)$ است که با فرض بهینه بودن f در تناقض است. بنابراین مجموعه S تهی و $s(G) \leq \Delta(G) + 1$ است. ■

کران بالایی بیان شده در لم بالا برای $s(G)$ تیز می‌باشد زیرا به وضوح برای گرافهای کامل و دورهای فرد تساوی برقرار است. در قضیه زیر که در [۱] مطرح شده است، شرط لازم و کافی برای این که $s(G) = \Delta(G) + 1$ باشد را بیان کرده است.

قضیه ۱.۱.۲. اگر G یک گراف باشد آنگاه $s(G) = \Delta(G) + 1$ اگر و تنها اگر G گراف کامل یا دور فرد باشد.

اثبات. برای سادگی اثبات فرض کنید $\Delta \geq 4$ است.

اگر G گراف کامل یا دور فرد باشد به وضوح تساوی $s(G) = \Delta(G) + 1$ برقرار است. فرض کنید عکس این عبارت همواره برقرار نباشد و G کوچکترین مثال نقض برای آن باشد. ادعا می‌کنیم یک رنگ آمیزی بهینه c از G وجود دارد که در آن $|C_{\Delta+1}| = 1$ می‌باشد. زیرا در غیر این صورت به ازای هر رنگ آمیزی بهینه c از G ، $|C_{\Delta+1}| \geq 2$. حال یکی از رأس‌های با رنگ $\Delta + 1$ به نام u را از G حذف کنید. بنا به خاصیت مینیمال بودن G و این واقعیت که هیچ مولفه‌ای از $G - u$ یکرخیخت با $K_{\Delta+1}$ نیست، پس اگر $G - u$ مولفه‌ای یکرخیخت با $K_{\Delta(G-u)+1}$ داشته باشد در این صورت $\Delta(G - u) \leq \Delta(G) - 1$ پس شدت رأسی این مولفه حداکثر $\Delta(G)$ خواهد بود. مولفه‌های دیگر هم چنانچه دور فرد باشند شدت رأسی ۳ و در

غیر این صورت یعنی اگر دور فرد یا گراف کامل نباشند با توجه به مینیمال بودن G ، قضیه برای آن‌ها برقرار است یعنی شدت رأسی شان کمتر یا مساوی $\Delta(G - u)$ است و چون $\Delta(G - u) \leq \Delta(G) - 1$ پس در این حالت تمام مولفه‌های $G - u$ را می‌توان با $\Delta(G)$ رنگ به طور بهینه رنگ کرد. اما اگر هیچ یک از مولفه‌های $G - u$ یکرخت با $K_{\Delta(G-u)+1}$ نباشند آنگاه با توجه به مینیمال بودن G شدت رأسی اش کمتر یا مساوی $\Delta(G - u)$ است و چون $\Delta(G - u) \leq \Delta(G)$ است پس در این حالت نیز $s(G - u) \leq \Delta(G)$ پس در هر حال می‌توان با $\Delta(G)$ رنگ $G - u$ را به طور بهینه رنگ کرد و سپس رنگ $\Delta + 1$ را به u اختصاص داد. پس به این ترتیب رنگ آمیزی بهینه مورد نظر بدست می‌آید.

حال $G - C_1$ را بررسی می‌کنیم. اگر $G - C_1$ مولفه‌ای یکرخت با K_Δ نداشته باشد آنگاه $s(G - C_1) \leq \Delta(G - C_1)$. زیرا با توجه به انتخاب G تنها در صورتی $s(G - C_1) = \Delta(G - C_1) + 1$ است که $G - C_1$ مولفه‌ای یکرخت با $K_{\Delta(G-C_1)+1} = K_\Delta$ داشته باشد ($\Delta(G - C_1) = \Delta(G) - 1$) است. زیرا اولاً بنا به (S_8) ، $\Delta(G - C_1) \leq \Delta(G) - 1$ و همچنین بنا به فرض چون $|C_{\Delta+1}| = 1$ است پس یک رأس u وجود دارد که به ازای هر $1 \leq i \leq \Delta$ یک همسایه v_i با $c(v_i) = i$ دارد بنابراین $\deg_{G-C_1} u = \Delta(G) - 1$ است). پس در صورت عدم وجود مولفه‌ای یکرخت با K_Δ در مولفه‌های $G - C_1$ ، $s(G) - 1 \leq \Delta(G) - 1$ می‌شود که با انتخاب G در تناقض است. پس حداقل یکی از مولفه‌های $G - C_1$ یکرخت با K_Δ است و از آنجایی که تنها یک رأس با رنگ $\Delta + 1$ وجود دارد، بنابراین $G - C_1$ فقط یک مولفه یکرخت با K_Δ دارد. آن مولفه را نیز K می‌نامیم با توجه به (S_2) و این که ماکزیمم درجه G ، Δ است پس هر رأس K یک همسایه منحصر به فرد در C_1 دارد. مجموعه A را مجموعه تمام همسایه‌های K در C_1 قرار می‌دهیم یعنی $A := C_1 \cap N(V(K))$. حال فرض کنید v رأسی دلخواه از A باشد اگر رنگ $\Delta + 1$ را به v اختصاص دهیم و K را با رنگ‌های $1, \dots, \Delta$ رنگ کنیم. به وضوح مجموع رنگ‌ها در رنگ آمیزی جدید همان $\Sigma(G)$ است و همه رأس‌ها نیز با $\Delta + 1$ رنگ، رنگ شده‌اند. بنابراین